

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:2132030630

Αγ. Στέφανος: 11 /11/2022
Αρ. Πρωτ: 35161

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΣ : ΔΗΜΑΡΧΟ/ΠΡΟΕΔΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΙΡΕΤΟΥ

ΣΧΕΤ. Η με α.π. 35082 / 11. 11.22 αίτηση του ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, δημοτικού συμβούλου και Προέδρου του Δημοτικού Συμβούλου Δήμου Διονύσου με το συνημμένο σ' αυτή με α.π. 1010/2/22/304-α/13.10.22 αντίγραφο βιβλίου αδικημάτων & συμβάντων του Α.Τ Διονύσου

---000---

Με την ανω σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου ζητείται η νομική συνδρομή του από τον Δήμο, δια ορισμού δικηγόρου της επιλογής του, για νομική αρωγή σε ποινική υπόθεσή του που αφορά υποβληθείσα εις βάρος μηνυτήρια αναφορά τεσσάρων δημοτικών συμβούλων του Δήμου (Ζ.Δ, Κ.Κ, Π.Τ & Κ.Ν) για παράβαση αρ. 168-2 ΠΚ «*διατάραξη της λειτουργίας της υπηρεσίας*» που έλαβε χώρα στον Άγιο Στέφανο την 4.10.22 στη συν/ση του Δ.Σ που αποδίδεται στον αιτούντα με την ιδιότητα του προέδρου του Δ.Σ κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του (και κατά παντός άλλου υπευθύνου), διενεργουμένης προανακρίσεως περι αυτής από το Α.Τ Διονύσου, όπως σημειώνεται στο δελτίο.

Το αίτημα της νομικής συνδρομής περιλαμβάνει δύο σκέλη, εκ των οποίων το μεν πρώτο αφορά στην νομική συνδρομή προς απόκρουση της/των αποδιδόμενης/νων κατηγορίας/ών δια της άνω μηνύσεως, το δε δεύτερο αφορά στη νομική συνδρομή για την εκ μέρους του υποβολή εγκλήσεως/μηνύσεως για τελεσθείσες εις βάρος του και υπο την ιδιότητά του ως Προέδρου του Δ.Σ αδικηματικές πράξεις (μη κατονομαζομένων δημοτικών συμβούλων) κατά την διενεργηθείσα ως ανω συνεδρίαση του Δ.Σ ως και δια της εναντίον του υποβολής της ανω μηνύσεως (ενδεικτ. περι συκοφαντικής δυσφημίσεως, ψευδούς καταμηνύσεως κ.α.)

Επι της ως ανω υποβληθείσας αιτήσεως εκθέτουμε τα κάτωθι:

[Α]

1. Οι νέες διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 4674/20 «Νομική Υποστήριξη αιρετών τοπικής Αυτοδιοίκησης» (όπως αντικαταστάθηκε με το αρ. 52 του ν. 4735/20 ΦΕΚ 197/Α) , ορίζουν τα εξής:

1. Τα υπουργεία, οι ανεξάρτητες αρχές, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις του Κράτους, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υποχρεούνται να παρέχουν νομική υποστήριξη στους μόνιμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλους που υπηρετούν στους φορείς τους, ενώπιον των δικαστηρίων ή των δικαστικών αρχών, σε περίπτωση διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης εις βάρος τους για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. **Η ανωτέρω νομική υποστήριξη δεν παρέχεται σε περίπτωση ποινικής δίωξης ύστερα από καταγγελία εκ μέρους δημόσιας υπηρεσίας ή ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.** Η νομική υποστήριξη αφορά είτε στη νομική εκπροσώπηση των υπαλλήλων από πληρεξούσιο δικηγόρο που συμβάλλεται για τον ανωτέρω σκοπό με τους προαναφερόμενους φορείς, ανά υπόθεση, είτε στην κάλυψη των εξόδων εκπροσώπησης των ανωτέρω υπαλλήλων διά ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου της επιλογής του υπαλλήλου.

2. Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα έξοδα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα. Η καταβολή των ανωτέρω δαπανών γίνεται εφόσον, για τις ποινικές υποθέσεις, εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία οι υπάλληλοι κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου, με το οποίο παύεται οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο και εφόσον προσκομισθούν τα νόμιμα παραστατικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή παρεχόμενης υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων (ν.4194/2013, Α/208).

3. Η νομική υποστήριξη των ανωτέρω υπαλλήλων παρέχεται μετά από αίτησή τους προς την αρμόδια Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, θετική εισήγηση της τελευταίας και απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού. Ειδικά για τους ΟΤΑ, απαιτείται απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

4. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και στους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η νομική υποστήριξη των αιρετών παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, θετική εισήγηση του δικηγόρου ή νομικού συμβούλου που υπηρετεί στον οικείο ΟΤΑ και απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής. Αν δεν υπηρετεί δικηγόρος με πάγια έμμισθη εντολή, η θετική εισήγηση γίνεται με ανάθεση σε δικηγόρο από την οικεία Οικονομική Επιτροπή. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

5. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι η προκαλούμενη δαπάνη έχει προβλεφθεί στους προϋπολογισμούς των οικείων φορέων.».

Συμπληρωματικά και προς αποσαφήνιση των ανω διατάξεων , ο νομοθέτης με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4915/2022 (Α'63)² παρεμβαίνει πιο στοχευμένα, προκειμένου να ρυθμίσει με διακριτό τρόπο τη νομική υποστήριξη των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης από εκείνη που προβλέπεται για τους υπαλλήλους των φορέων του δημοσίου τομέα. Σε συνέχεια του άρθρου 52 του ν. 4735/2020 (Α'197)¹, ο νομοθέτης με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4915/2022 (Α'63)² παρεμβαίνει πιο στοχευμένα, προκειμένου να ρυθμίσει με διακριτό τρόπο τη νομική υποστήριξη των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης από εκείνη που προβλέπεται για τους υπαλλήλους των φορέων του δημοσίου τομέα. Η παρέμβαση αυτή κρίνεται αναγκαία καθώς έρχεται να αποκαταστήσει τη διακριτή θέση των αιρετών των δήμων από το δημοσιοϋπαλληλικό σώμα, εστιάζοντας στο διπλό τους ρόλο, ως διοικητικά και πολιτικά όργανα, με άμεση νομιμοποίηση από το εκλογικό σώμα. Επιπλέον, με τις νέες ρυθμίσεις του άρθρου 11 του ν. 4915/2022, η καταβολή των εξόδων της νομικής υποστήριξης των αιρετών μπορεί να λάβει χώρα, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, και κατά την προκαταρκτική διαδικασία και όχι υποχρεωτικά μετά την έκδοση αθωωτικής απόφασης ή την παύση της ποινικής δίωξης ή αρχειοθέτησης της υπόθεσης. **Περί τούτων, ήτοι των νέων ρυθμίσεων, για την Νομική υποστήριξη αιρετών των δήμων, εκδόθηκε η υπ'αριθμ. πρωτ. 25837/19.4.22 με αρ. 273 Εγκύκλιος ΥΠΕΣ¹ που αναφέρει τα ακόλουθα:**

<<.....

B. Περιεχόμενο νομικής υποστήριξης αιρετών από τους δήμους

Η υποχρέωση από τον δήμο παροχής νομικής υποστήριξης στα αιρετά του όργανα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, έχει πολλαπλό περιεχόμενο.

i. Το νομικό περιεχόμενο

Συνίσταται στην υποχρέωση του δήμου, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση του αιρετού, να εκκινήσει τη διαδικασία, προκειμένου η οικονομική επιτροπή με απόφασή της να εγκρίνει ή να απορρίψει το αίτημα προς νομική υποστήριξη του αιρετού οργάνου, ενώπιον δικαστηρίων ή δικαστικών αρχών.

ii. Το οικονομικό περιεχόμενο

Συνίσταται σε αυτή καθαυτή τη διαδικασία που θα οδηγήσει την οικονομική επιτροπή στην απόφασή της για καταβολή από τον δήμο των αιτούμενων εξόδων νομικής εκπροσώπησης του αιρετού, είτε πριν, είτε μετά την έκδοση σχετικής αθωωτικής πράξης ή απόφασης δικαστικής αρχής για παύση της ποινικής δίωξης ή θέσης της στο αρχείο.

iii. Το ουσιαστικό περιεχόμενο

Η νομική υποστήριξη αφορά, είτε στη νομική εκπροσώπηση των αιρετών από πληρεξούσιο δικηγόρο που συμβάλλεται για τον ανωτέρω σκοπό με το δήμο, ανά υπόθεση, είτε στη νομική εκπροσώπηση των αιρετών διά ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου της επιλογής τους.

Γ. Προϋποθέσεις εφαρμογής της ρύθμισης ως προς την ιδιότητα του αιρετού οργάνου και του φερόμενου ποινικού αδικήματος

Για την ενεργοποίηση του άρθρου της νομικής υποστήριξης των αιρετών οργάνων από τους δήμους στους οποίους έχουν ασκήσει τα αιρετά τους καθήκοντα, πρέπει να συντρέχουν, σωρευτικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις.

¹ Βλ. 273/25837/22 εγκύκλιο ΥΠΕΣ

i. Στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης εμπίπτουν τα **αιρετά όργανα** των δήμων και της ενδοδημοτικής τους αποκέντρωσης, δηλαδή ο δήμαρχος, οι αντιδήμαρχοι, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων.

ii. Η σύνδεση της **νομικής υποστήριξης** των αιρετών με αδικήματα τα οποία διαπράττουν **κατά την άσκηση των καθηκόντων τους** καταλαμβάνει, **πλέον ρητά**, στο ρυθμιστικό πεδίο της σχετικής διάταξης και πρόσωπα που **είχαν την ιδιότητα αιρετού οργάνου** κατά τον χρόνο τέλεσης του φερόμενου αδικήματος. Καταλαμβάνει δηλαδή και πρόσωπα, τα οποία κατά τον χρόνο διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης, δεν διατηρούν τη σχετική αιρετή ιδιότητα, καθώς έληξε η θητεία τους, καθ' οιονδήποτε τρόπο.

iii. Στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης εμπίπτουν τα **αιρετά όργανα**, εφόσον τους αποδίδεται ποινικό αδίκημα το οποίο φέρεται να τελέστηκε κατά την άσκηση των αιρετών τους καθηκόντων **όχι, όμως, επ' ευκαιρίας άσκησης αυτών**. Τα ποινικώς διωκόμενα αδικήματα πρέπει να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την άσκηση των καθηκόντων τους ως αιρετοί, δηλαδή να αφορούν πράξεις ή παραλείψεις που τελέστηκαν εντός του πλαισίου που ορίζουν οι νόμοι και οι κανονιστικές πράξεις για την εφαρμογή μίας προβλεπόμενης αρμοδιότητάς τους και όχι επί της ευκαιρίας άσκησης των αιρετών τους καθηκόντων.

iv. Το δικαίωμα νομικής υποστήριξης αιρετών από τους δήμους στους οποίους άσκησαν τα αιρετά τους καθήκοντα, αφορά στην **τέλεση μόνο ποινικών αδικημάτων** και - κατά συνέπεια- **τη νομική τους υποστήριξη σε ποινικές και όχι σε αστικές, πειθαρχικές ή διοικητικές διαφορές**.

v. Η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή η άσκηση ποινικής δίωξης δεν πρέπει να είναι συνέπεια καταγγελίας εκ μέρους οργάνου του δήμου ή της περιφέρειας ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή κατόπιν έκθεσης ή πορίσματος ανεξάρτητης διοικητικής αρχής (Εθνική Αρχή Διαφάνειας κ.ά.). Η προϋπόθεση αυτή συντρέχει και στην περίπτωση παροχής νομικής υποστήριξης σε περίπτωση άσκησης ένδικου μέσου.

Εφόσον υποβληθεί καταγγελία ή πορισματική έκθεση από τα ανωτέρω όργανα και ακολούθως διενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή ασκηθεί ποινική δίωξη, τότε ο διωκόμενος αιρετός δεν μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα της νομικής υποστήριξης. Ως δημόσια υπηρεσία ή ανεξάρτητη διοικητική αρχή **δεν νοείται η Εισαγγελική Αρχή**, καθώς ο Εισαγγελέας είναι ο εκ του νόμου αρμόδιος για την άσκηση ποινικής δίωξης ή τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης⁵.

Δ. Διαδικασία υποβολής και αποδοχής αιτήματος παροχής νομικής υποστήριξης και χρόνος καταβολής σχετικών εξόδων

i. Η έγκριση του δήμου για παροχή νομικής υποστήριξης των αιρετών του οργάνων δίδεται μετά από:

α) αίτηση του ενδιαφερόμενου αιρετού στην αρμόδια υπηρεσία του Ο.Τ.Α. για την άμεση διαβίβασή της στην οικονομική επιτροπή και στον δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο που υπηρετεί στον οικείο δήμο,

β) εισήγηση του δικηγόρου ή του νομικού συμβούλου που υπηρετεί στον οικείο δήμο,

γ) απόφαση της οικονομικής επιτροπής,

δ) παροχή νομικής υποστήριξης από πληρεξούσιο δικηγόρο που συμβάλλεται για τον ανωτέρω σκοπό με το δήμο, ανά υπόθεση, ή νομικής εκπροσώπησης διά ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου της επιλογής του αιρετού.

Σε περίπτωση που στο δήμο δεν υπηρετεί δικηγόρος με πάγια έμμισθη εντολή, τηρείται η ακόλουθη διαδικασία: α)...β)...γ)...δ)...ε)

ii. Η νομική υπηρεσία του δήμου ή ο νομικός σύμβουλος που υπηρετεί στον οικείο δήμο ή ο δικηγόρος στον οποίο έχει ανατεθεί η σύνταξη σχετικής εισήγησης οφείλει να προβεί σε, καταρχήν, έλεγχο των στοιχείων της υπόθεσης και να αναφέρει τους λόγους που δικαιολογούν ή όχι τη νομική υποστήριξη του αιρετού.

iii. Η οικονομική επιτροπή δεν υποχρεούται να δεχθεί την εισήγηση του δικηγόρου ή του νομικού συμβούλου, είτε αυτή είναι θετική, είτε είναι αρνητική. Σε κάθε, όμως, περίπτωση η απόφαση της οικονομικής επιτροπής πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σχετικά με το λόγο μη αποδοχής της εισήγησης.

iv. Σε περίπτωση θετικής απόφασης της οικονομικής επιτροπής για παροχή νομικής υποστήριξης, ο δήμος υποχρεούται να καταβάλει τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι αιρετοί κατά την προκαταρκτική διαδικασία ή με την

ιδιότητα του κατηγορουμένου. Εάν, όμως, οι αιρετοί καταδικασθούν αμετάκλητα, υποχρεούνται να επιστρέψουν το ποσό των εξόδων που κατέβαλε ο δήμος.

ν. Σε περίπτωση **απορριπτικής απόφασης** της οικονομικής επιτροπής για παροχή νομικής υποστήριξης, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί:

- τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών, ή
- τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου, με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους, ή ➤ η υπόθεση τεθεί στο αρχείο. >>

[Γ]

1. Όπως αναφέρθηκε στην αρχή του παρόντος, το υποβαλλόμενο αίτημα αφορά στην παροχή από τον Δήμο νομικής υποστήριξης για αδίκημα (παραβάση αρ. 168-2 ΠΚ «*διατάραξη της λειτουργίας της υπηρεσίας*» ή όποιο άλλο αποδοθεί αρμοδίως) που του αποδίδεται ότι διέπραξε κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του ως Πρόεδρος του Δ.Σ Δήμου Διονύσου , συμφώνως προς το επισυναπτόμενο αντίγραφο του δελτίου συμβάντων, δρομολογηθείσας της διαδικασίας προανακρίσεως από το ΑΤ Διονύσου .

2. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ: Κατόπιν των ανωτέρω, φρονούμε ότι καθόσον αφορά το 1^ο σκέλος του αιτήματος ήτοι της παροχής νομικής συνδρομής προς απόκρουση κάθε κατηγορίας *‘σε περίπτωση διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης εις βάρος του για αδικήματα που του αποδίδονται ότι διέπραξε κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του’* » (κατόπιν της εναντίον του υποβολής μηνύσεως) συντρέχει νόμιμη περίπτωση αποδοχής του.

Καθόσον αφορά το 2^ο σκέλος , περι νομικής συνδρομής στην εκ μέρους του υποβολή μηνύσεων/ εγκλήσεων για τις εις βάρος του και υπο την ιδιότητά του ως προέδρου του Δ.Σ τελεσθείσες αδικηματικές πράξεις διατηρούμε σοβαρή ενδιάθετη επιφύλαξη μη τοποθετούμενοι επ’ αυτού , καθώς δεν υπάρχει σχετική τέτοια πρόβλεψη στις άνω διατάξεις, οι οποίες καλύπτουν και αφορούν μόνο την περίπτωση υπεράσπισης των αιρετών για αδικήματα που τους αποδίδονται κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους και όχι τις αποκαταστατικές των θιγόντων δικαιωμάτων τους.

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΚΟΙΝ: 1. ΑΝΤ/ΡΧΟ ΔΙΟΙΚ/ΚΟΥ 2. ΑΝΤ/ΡΧΟ ΟΙΚ/ΚΩΝ
ΔΙΑΝ: 1. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 2. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ